

Dosarul nr. 2r-96/24
2-22122864-01-2r-21022024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, I. Secrieru)

DECIZIE

11 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Miron împotriva Cristinei Cvacev și lui Alexandr Cvacev, privind încasarea în mod solidar a datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 29 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat împotriva hotărârii din 03 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 18 august 2022, Ala Miron, reprezentată de avocatul Maxim Gavrilița, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cristinei Cvacev și lui Alexandr Cvacev, privind încasarea în mod solidar a datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ala Miron, reprezentată de avocatul Maxim Gavrilița. S-a încasat de la Alexandr Cvacev în beneficiul Alei Miron suma de 1940 euro cu titlu de datorie, suma de 602,97 euro cu titlu de dobândă de întârziere și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 1562,33 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4000 de lei. S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ala Miron împotriva Cristinei Cvacev, ca fiind neîntemeiată.

La 03 octombrie 2023, Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 03 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia cu restituirea cauzei la rejudecare. Totodată, a solicitat repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului depus de Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, ca neîntemeiată. S-a restituit cererea de apel depusă de Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, pe motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen. S-a remis în adresa apelantului Alexandr Cvacev cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 12 decembrie 2023, Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 29 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea acesteia și soluționarea chestiunii în fond prin repunerea în termen a apelului declarat sau restituirea instanței de apel pentru reexaminarea cererii de repunere în termen.

În motivarea recursului s-a invocat că, la materialele cauzei nu există dovada citării legale ale recurentului/apelantului, or, ambele plicuri expediate în adresa dînsului de prima instanță au fost nereclamate.

A menționat că, nu a cunoscut că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a aflat spre examinare cauza civilă și că, la 03 februarie 2023, a fost pronunțată hotărârea instanței de fond, deoarece în această perioadă nu s-a aflat pe teritoriul țării, fapt ce se confirmă prin răspunsul din 05 octombrie 2023 al Inspectoratului de Poliție de Frontieră, potrivit căruia Alexandr Cvacev, în perioada 07 septembrie 2022-03 septembrie 2023, nu a fost în țară.

În virtutea art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 12 decembrie 2023 este în termen, or, încheierea recurată, ce constituie obiectul prezentului recurs, a fost expediată recurentului ulterior depunerii recursului.

La 21 februarie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Alexandr Cvacev, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, pentru cunoștință, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 70).

La 05 martie 2024, Ala Miron, reprezentată de avocatul Maxim Gavrilița, a depus referință, solicitând respingerea cererii de recurs depus de Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș.

În temeiul art. 426 alin. (2), (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 03 februarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat hotărârea în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Miron împotriva Cristinei Cvacev și lui Alexandr Cvacev, privind încasarea în mod solidar a datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată (f.d. 21).

Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, a depus cerere de apel, totodată, solicitând repunerea apelului în termen (f.d. 27).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din data de 29 noiembrie 2023, a respins cererea lui Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, cu privire la repunerea în termen a apelului și l-a restituit ca depus în afara termenului legal (f.d. 59-64).

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege, ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

În corespundere cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă.

Reieșind din prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, faptul neparticipării la pronunțarea dispozitivului hotărârii, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

La caz, termenul de contestare a hotărârii din 03 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a început a curge din ziua imediat următoare pronunțării și anume din 04 februarie 2023 și a expirat la 05 martie 2023, zi de duminică, prin urmare, zi nelucrătoare, potrivit prevederilor art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de declarare a recursului se consideră ziua de 06 martie 2023 (zi de luni), ca următoarea zi lucrătoare.

Însă, Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, și-a exercitat dreptul de contestare a hotărârii primei instanțe la data de 03 octombrie 2023, adică după expirarea termenului prevăzut.

Astfel, Completul de judecată constată ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel că Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, a depus apelul în afara termenului legal, or, art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Materialele dosarului atestă că, Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș, odată cu depunerea apelului, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând că la dosar nu există niciun document care să probeze când recurentul a cunoscut de existența dosarului.

La acest capitol, Completul de judecată notează că la materialele cauzei este anexată conversația dintre reclamanta, Ala Miron și soția apelantului, Cristina Cvacev, prin care intimata a comunicat Cristinei Cvacev că, la 03 februarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis hotărârea pe cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Miron împotriva Cristinei Cvacev și lui Alexandr Cvacev, privind încasarea în mod solidar a datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, atașând în acest sens copia actului judecătoresc. Discuțiile au avut loc la 22 februarie 2023, în interiorul termenului de atac al hotărârii, 17 martie 2023 și 23 martie 2023.

Conform art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau *prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.*

Incidente speței sunt și dispozițiile art. art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. *Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.*

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 17 martie 2023, Crisitina Cvacev cunoștea despre hotărârea din 03 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, iar în corespundere cu art. 105 alin. (6) din Codul de procedură avea obligația să comunice recurentului despre existența actului judecătoresc, fapt ce a fost realizat de către ultima. Mai mult că, la 23 martie 2023, Cristina Cvacev a efectuat către Ala Miron un transfer în sumă de 400 de euro, în scopul stingerii parțiale a datoriei încasate de către instanța de judecată de la Alexandr Cvacev în beneficiul reclamantei/intimatei.

Prin urmare, Completul de judecată consideră că concluzia instanței de apel precum că achitarea sumei de 400 euro de către Cristina Cvacev a fost efectuată cu acordul lui Alexandr Cavcev este una întemeiată, fiindcă din actele cauzei se atestă cu certitudine că cererea de chemare în judecată a Alei Miron împotriva Cristinei Cavcev a fost respinsă, iar ultima nu a avut careva motive de a achita o datorie care nu a fost pusă pe sarcina acesteia. Astfel, se denotă că Cristina Cavcev, fiind membrul de familie cu Alexandr Cvacev, a fost de acord să recepționeze actele judecătorești. Prin urmare, în sensul art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă se prezumă că în aceeași zi au fost comunicate destinatarului.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 29 noiembrie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de Alexandr Cvacev, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, împotriva hotărârii din 03 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, or Alexandr Cavcev a cunoscut despre actul judecătoresc încă la 22 februarie 2023, iar omiterea termenului de atac este nejustificată.

Completul de judecată reiterează că, acțiunile recurentului privind declararea apelului la 03 octombrie 2023 nu constituie decât o ignorare de către acesta a respectării drepturilor și obligațiilor procedurale, în condițiile în care art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă obligă părțile să se folosească cu bună credință de drepturile lor procedurale.

Recurentul/apelantul nu și-a realizat dreptul procedural privind exercitarea căii de atac - apelul în interiorul termenului legal, fapt reținut de instanța de apel, iar că ultimul nu era în țară la acel moment nu-l scutește de obligația exercitării dreptului de atac în termenul legal, atât timp cât era la curent cu actul judecătoresc emis.

Completul de judecată învederează că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În consecință, Completul de judecată apreciază că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele redată și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge recursul și de a menține încheierea din 24 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul declarat de către Alexandr Cvacev, reprezentat de avocatul Andrei Rezuș,

Se menține încheierea din 29 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Miron împotriva Cristinei Cvacev și lui Alexandr Cvacev, privind încasarea în mod solidar a datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

